

VÄRSTINGHUNDEN HULIGANEN

Av: Kerstin Eriksson, mars -96

När man har blivit så där ordentligt hundintresserad vill man läsa så mycket litteratur om hundar som möjligt. Alla dessa hundtidningar är fullmatade med den ena hunden duktigare än den andra. Sida upp och sida ned med utställningschampions, lydnadschampions, agilitychampions, brukschampions, jaktchampions, serviehundar, ledarhundar, mögelhundar, minhundar, polishundar, narkotikahundar, skyddshundar och eftersökshundar osv. Listan kan göras hur lång som helst.

Inte nog att jycken som är svenskt utställningschampion, kanske även är finskt, norskt (etc), nordiskt eller internationellt champion. Det finns också något som kallas för Sverige-, Norge-, Finland- (etc) och världsvinnare följt med ett årtal.

En hund som är vacker kan självklart även vara duktig i någon eller några av de andra hundsportgrenarna. Även där finns olika "grader" av meriter. M a o har man tillräckligt med tid och är tillräckligt energisk kan ens hund erövra så många meriter att dennes titel blir så lång att den inte får plats i tidningarnas spaltmetrar. Då är det så fiffigt att man helt enkelt kallar hunden för - MULTICHAMPION!!!

Det är ganska sällan man får läsa om de där hundarna som inte är riktigt så duktiga. Hundar som är olydiga, kanske rent utav odrägliga. Möjligtvis kan man få reda på den där lustigheten utställningschampionen har för sig utanför ringarna. Eller det där bus-strecket lydnadschampionen gjorde som liten valp. Problemhundar skrivs det inte så mycket om. (Man kanske tycker att dagspressen sköter den saken, med rubriker som "MÖRDARHUND PÅ VIFT! EN HEL STAD I FARA!")

Jo, förstås på hunddressörens, intruktörens, psykologens (eller vad de nu vill kalla sig) sidor där nämns dom. Fast då är det alltid någon annans hund. Ägare och jycke förblir anonyma. ("Hunden på bilden har inget samband med texten" brukar det stå under bilderna.)

Själv har jag fått nöjet (?!) att äga en s k problemhund. Vi brukade kalla honom för Värstingen. Ibland när han gjorde något extraordinärt ofog kunde vi hota med att vi skulle skicka honom på gratiskryssning till Väst-Indien. Oftast kallade vi honom kort och gott för Huliganen. Jag tänkte inte här berätta det tråkiga medicinska, varför min hund uppförde sig som en tvättakta huligan. (Om det berodde i grund och botten av att han var fysiskt eller mentalt sjuk.) Istället tänkte jag beskriva hur det är att vara med problemhund, så där till vardags. Vad man om och om igen utsätter sig för.

Tänk er följande situation:

Det är söndag förmiddag. Man har sovit alldeles för länge. När rullgardinen dras upp slås man baklänges av solens starka strålar. Alla fåglarna kvittar (skriker) öronbedövande. Med andra ord: det är årets allra första riktiga vårdag.

Vad är då problemhundsägarens spontana reaktion till denna härliga dag?

"Ånej! Hur ska jag nu göra? Hundarna måste ju ut. Det kommer vara folk och jyckar överallt!!"

Något som en problemhundsägare blir duktig på, rent utav mästerlig på, är anpassning. Alltså inte hunden, utan ägaren anpassar sig. T ex rastar man sin hund när resten utav världsbefolkningen är inomhus; Vid normala middagstider, eller mitt i natten, så där vid tre-fyra snåret.

Vid spöregn, snöstorm eller när det är ishockey-VM final på TV (om Tre Kronor är en av finalisterna) passar man givetvis på att ta en långpromenad med sin älskling.

Följande historier är tagna ur min problemhundsägar-vardag...

ÖSTERÅKERSMILEN

Det är lördagseftermiddag strax efter klockan två. Jag och min "snälla" (läs: ej problematiska) hund,

Baloo, har bråttom hem efter jobbet i affären. Huliganen har fått stanna hemma eftersom han har svårt att koppla av på jobbet. Jag har lite dåligt samvete över att han har fått vara ensam lite väl länge. Jag vet att han är hungrig, för han har ännu inte fått sin frukost. Han har nämligen svårt att äta på morgonen.

När Baloo och jag genar över torget förundras jag först över allt folk. Men jag kommer sedan på att just idag är det "Österåkersmilan", en lokal löpartävling. Målgången är på torget. Det är ovanligt stor publik. Mycket beroende på det vackra sommarvädret. Baloo och jag armbågar oss igenom folkhavet.

Upploppet börjar ungefär vid min port. Gatan kantas av hejande och tjoande människor. Det viftas med vimplar och en och annan ballong smäller. En speaker-röst ekar mellan husväggarna. Jag noterar också att många har sina hundar med sig. När jag skyndar uppför trappan till min lägenhet på andra våningen, funderar jag över hur Huliganen kommer reagera på allt detta.

Huliganen blir glad att se oss. Han vill gå ut på en gång innan han äter. Själv är jag också hungrig och ganska less på folk efter en lång arbetsvecka i affären. Allt jag vill är att äta något, och sedan ta bilen till skogen för en ensam promenad i lugn och ro med hundarna. Men bilen står inne på bakgården. Och för att komma därifrån måste man ut på gatan där tävlingens upplopp är. Tanken tilltalar mig inte att riskera fastna mitt bland tävlande och publik, instängd i bilen med sin hund, som aggressivt slänger sig mot bilrutorna för att någon främmande hund passerar förbi bilen. Min plan blir nu att först gå en snabbastning för att sedan återvända hem, så både Huliganen och jag får mat i oss. Skogen får vänta tills tävlingen någon gång är över.

Hundarna och jag rusar nedför trapporna. Just innan jag öppnar porten stannar jag till för att snabbt kolla läget utanför. Till min fasa ser jag en sheltie (med husse) alldeles utanför porten. Jag tvekar. Tankarna far genom huvudet. Huliganen kommer att upptäcka hunden meddetsamma. Det kommer bli ett jäkla liv. Jag ser på mina hundar, som fövänat tittar upp på mig: "*Varför går vi inte ut?*"

Huliganen har bakbenen i kors. "*Jag måste, matte!*", ber han mig uppmanande. Jag har inte hjärta att gå tillbaka upp igen. Ett snabbt andetag och jag öppnar porten. Vi går ut.

Huliganen ser sheltien direkt och gör utfall. Sheltien är inte sen att käfta emot. Och det blir - ett jäkla liv! Alla vänder sig om - publik, boende och affärsinnehavare. Var det någon som inte redan var ute, tittade de nu ut för att se vad som stod på. Allas blickar var på mig och min hund. Jag tror t o m en och annan tävlande stannade till, struntade i tävlingen, för att istället se vad som orsakade denna kalabalik.

Jag är envis. Vägrar att gå därifrån med svansen mellan benen. Jag ska gå därifrån med värdighet och med mina hundar i slakt koppel. Jag stannar kvar och läxar upp Huliganen inför allas ögon. Inte förrän han har lugnat ned sig något går vi snabbt mot sidogatan för att komma därifrån. Omedelbart när vi kommer till gräsplätten vid husknuten gör sig Huliganen en toalett. Han var tydligen i mycket strängt behov att göra ifrån sig. Precis när jag har plockat upp, och ska till att vända påsen för att knyta, upptäcker både Huliganen och jag samtidigt att sheltien kommer emot oss. Back to square one! Same presidure as last time! Plus därtill balanserar jag nu en oknuten, ej ännu vänd bajspåse. Så fort som kaoset är över skyndar vi oss uppför trappan, över berget, bort från allt folk mot den lugna villagatan.

Huliganen vill ha sin mat. Vi går hemåt. Jag tar mod till mig när vi svänger runt hörnet upp mot affärsgatan. Jag är beredd att parera allt. Men gatan är tom! Helt öde. Inte en människa eller hund så långt ögat kan nå. Enbart någon tappad vimpel och de vita kritmarkeringarna på gatan vittnar om att det nyligen varit fullt med folk där. Alltså, hade jag bara kommit hem tio minuter senare hade jag sluppit allt detta. SUCK!

HUNDKURSEN

Jag och Huliganen är på långpromenad. Vi är på väg hemåt. Innan har jag gått ut med min "snälla" hund. Jag är nu ganska less på att gå. Vill bara hem till soffan för att fika. Vi promenerar på den stundtals vackra gångvägen längs kanalen. När vi har passerat slussen och ska gå nedför backen från höjden ser jag ett antal stora svarta och lösa hundar nere på gräsmattan vid fotbollsplanen. Ägarna står en bit ifrån. Det ser ut som det pågår någon slags hundkurs. Jag tvekar. Ser inte direkt fram emot att gå förbi med min aggressiva hund. Att vända och gå hela vägen tillbaka vill jag absolut inte. Jag är som sagt trött på att gå.

Idéen att gå till höger, och ta omvägen genom bostadsområdet tilltalar mig inte heller. Närmsta vägen hem är framåt!

"*Hundägarna kopplar väl sina hundar när de ser att jag kommer*", tänker jag. Huliganen har spanat in jyckarna. Han spänner upp sig. Jag kommenderar "Fot!" och börjar gå. Jag är helt koncentrerad på min värsting när jag närmar mig de lösa hundarna.

I ögonvrån upptäcker jag till min fasa att ägarna gör exakt tvärtom än jag trodde! Istället för att koppla hundarna och dra sig bortåt, går de NÄRMARE mig och gångvägen, och kör någon typ av distans-platsliggning med sina stora svarta och LÖSA hundar. Tursamt ändå är att hundarna är på min högra sida. Huliganen försöker hela tiden snegla framför, mellan och bakom mina ben. Men jag korrigerar oavbrutet blixtnsnabbt.

(Till saken hör också det att jag bor i ett relativt litet samhälle. Inte direkt att alla känner alla, men näst intill. Jag vill absolut inte påstå att man är någon typ av kändis. Men när man jobbar i stadens största skivaffär, så vet många vem man är. Kanske inte till namn, men ändå. Att man därtill bor mitt i samhällets centrum med en värsting till hund, gör att folk ofta lägger märke till en. Jag känner mig inte alltid helt anonym. M a o är jag obekvämt medveten om att någon i hundkursgruppen kanske känner igen mig.)

När jag går förbi de distans-platsliggande hundarna känner jag mig ganska iakttagen. Jag får ständigt säga åt Huliganen att skärpa sig. Inför en inre syn ser jag Huliganen göra ett jätte-ryck, så att jag tappar taget om kopplet. Min hund blir upphovet till det största hundslagsmålet i mannaminne. Historierna sprider sig landet runt om Åkersbergas mördarhund och dess matte i årtal framåt.

Men inget händer. Huliganen och jag kommer förbi. Om jag får säga det själv, så var jag faktiskt väldigt duktig. Hundkursens instruktör ser det också, och han berömmar mig. Han tycker det var värt en stor applåd. Alla runt omkring ger mig stående ovationer. Jag vänder mig om och bugar tacksamt.

Nä! Riktigt så var det inte. Ingen sa något eller brydde sig. Jag fortsatte bara hemåt med hjärtat i halsgropen och på darrande ben.

LUNCH

Jag är på lunch. Har rastat Huliganen och är på väg hem. När jag vänder upp mot min gata upptäcker jag en stor svart hund bunden vid staketet till pizzerians uteservering. Hunden ligger två meter utanför min port. En normal problemhundsägare skulle nu vända, fortsätta promenaden och vänta ut den andra hundens ägare tills de ätit upp sina pizzor. Hur lång tid det nu än månde ta. Helt sonika strunta i att ens arbetskamrat kanske också är hungrig och vill ha lunch.

En lite mindre normal problemhundsägare skulle tagit ett extra stadigt tag i kopplet, längs ned vid halsbandet och dragit, växlande styrt sin hund genom porten.

Men inte jag inte. Envis som jag är skulle Huliganen gå fot med någorlunda slakt koppel mot och förbi den andra hunden. "Fot!", kommenderar jag och börjar gå. Efter två steg gör Huliganen utfall. Jag korrigerar. Huliganen tvingas tillbaka. Jag säger "Fot!". Efter två steg utfall igen. Jag korrigerar. Så fortsätter vi två steg i taget. Sakta. Och inte alls så säkert.

Efter en stund börjar den svarta hundens ägare att undra vad i all världen vi håller på med. Hussen går till sin hund som även den tittar förundrat på Huliganen och mig. När vi efter en evighet är framme vid porten lyckas jag utöva föjande konststycke:

Jag lyfter höger ben upp på trappavsatsen för att kunna nå porthandtaget med höger hand. Jag öppnar dörren, och håller den öppen med hjälp av höger häl. Sedan böjer jag mig ned över min hysteriskt gormande hund. Lyfter den ändock 23 kilo tunga, vilt sprattlande springerspanielhane med bågge händerna. Lyfter upp och slänger in honom genom portöppningen. Jag går efter och låter dörren stängas bakom min rygg. Jag förundras lite över vilka akrobatiska styrke-övningar man faktiskt klarar av vid lite tillspetsade situationer.

Jag är också något tveksam om det var rätt av mig att utsätta min hund för detta. Han är ju faktiskt sjuk.

TOMHET...

Fredagen den 30 juni vid halv-tre tiden på eftermiddagen somnade Huliganen in för alltid. En stund efter den lugnande sprutan när han egentligen borde sova djupt, så reser han sig upp på vingliga tassar Han står där mitt på golvet i det lilla kala mottagningsrummet och försöker hålla balansen. Han ser på mig och skäller. Ja, om man nu kan skälla när ens kropp egentligen sover. Jag tycker det ser ut som att han protesterar. Han vill inte dö. Han vill bli frisk.

Senare på kvällen kör jag in på gården till mina föräldrars hus. Precis som den där andra fredagen för drygt ett år sedan. Fast då var det inte jag som körde. Jag satt bredvid med en liten åtta veckors springerspanielvalp i knät.

Idag är jag helt ensam i bilen. När jag kliver ur bilen kommer Baloo (min snälla hund) utspringande från huset. Efter en glad, men snabb hälsning ställer han sig på bakbenen och kikar in i bilen. Jag öppnar bakhjulet. Baloo hoppar in. Han tittar först i bak, sedan hoppar han vikt över till framsätet, men hittar inte där det han söker. Han skuttar tillbaka till baksätet och sedan ut. Där ångrar han sig och hoppar in i bilen igen. Han nosar efter något på golvet bakom passagerarsätet. Jag undrar vad som finns där som kan intressera honom. Baloo sträcker sig ned och tar försiktigt Busters bilbälte i munnen, och lägger det halvt om halvt uppe på baksätet. Sedan hoppar han snabbt ut för att leta efter något att leka med. Jag visar honom en tennisboll. Han tar fort bollen i munnen och rusar iväg. Han får tokspring i tassarna. Med bollen i munnen rusar han fram och tillbaka på gräsmattan, så att gräs och kvistar yr...

Åkersberga mars 1996

Kerstin, Baloo och Keaton
(samt postumt Buster)

PS. Som ni kanske har förstått så är jag stundtals mycket envis. Så två månader efter Busters död stod jag där med en springer-valp igen Keatons liv och leverne är en helt annan historia. Den skulle framför allt handla om - BOLLAR!! DS

EPILOG

Juli 2005

Det har nu gått nio år sedan detta skrevs. Nu när jag läser detta är min första spontana reaktion att jag då använde kommandot "Fot!" så där till vardags. I och för sig spelar det ingen roll eftersom jag då inte höll på med tävlingslydnad. Annars tror jag att om detta skulle hända nu, hade jag nog antagligen uppfört mig ungefär likadant.

Jag var inte någon "medelsvenssonproblemhundsägare". Eftersom jag vägrade anpassa mig efter hunden. Så vitt jag kommer ihåg, gick jag så gott som aldrig omväg för att slippa hundmöten. Jag såg ju att den mötande hunden var kopplad, och risken att den skulle äta upp oss var minimal. Min tro och min självsäkerhet ville jag att Buster skulle känna. Han skulle lita på mig. I och för sig kan man ifrågasätta om han gjorde det. Kanske var jag lite elak mot honom, begärde lite för mycket.

En sak jag lärde mig efter detta. Aldrig mer en aggressiv hund! Jag vill ALDRIG mer bli så handikappad som man blir när man lever med en hund som (enligt oss människor) har problem.